

ВОЛИНЬСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 7-8 (188-189), липень-серпень 2020 р.

Юні парафіянки з с. Галичани Горохівського благочиння під час празника, який очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл

Докладніше про подію читайте на с. 4

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

8 серпня – преподобномучениці Параскеви Римлянки

Цю Божу угодницю часто плутають із більш відомою Параскевою П'ятницею, і факти життя другої помилково приписують першій.

Свята Параскева Римлянка народилася в столиці (а можливо, на Сицилії), у сім'ї благочестивих християн. Але коли це сталося – невідомо. Відповідно до одних даних, вона жила за імператора Антоніна Пія (роки правління 138–161), але тоді не було гоніння на християн. Відповідно до других – за Діоклетіана (284–305), коли гоніння розгорнулися з особливою силою. Тож більш імовірна друга версія.

Родители відійшли до Господа й залишили дочку в молодих літах із

великими маєтностями. Але багатство вона тратила не на розкоші, а на діла милосердя: одягала, годувала вбогих. Сама ж не дбала про женихів, котрі шукали її руки, а заручила себе одному Женихові – Сину Божому, задля Нього жила в побожності та правді, й не ховалася зі своєю вірою.

Коли у країні нищили християн, перед судом постала і Параскева. Правитель області, зважаючи на її молодість і вроду, запропонував їй стати своєю дружиною. Параскева вкотре розповіла, що заручена зі Спасителем Ісусом і буде вірна Йому. За це вона зазнала катувань; урешті їй відтяли голову. А щоб уникнути страждань і смерті, треба ж було небагато: «суто формально» взяти з тарілочки дрібку запашного порошку й кинути

у вогонь перед статуєю одного із римських богів чи промовити коротке відречення, навіть без свідків.

Так Параскева закінчила подвиги віри, пішла до свого Жениха і поселена тепер із мудрими дівами у світлиці Христовій. Її внесено до лику святих як *преподобномученицю* – тобто монахиню, яка загинула мученицькою смертю.

Звичайно ж, обрати чернецтво (у цьому випадку – «чернецтво в миру», тобто не в монастирі) – це рідкісна дорога служіння Богові й ближнім. І не роздаючи всіх великих статків, теж можна залишатися ревним християнином. Але визнавати віру, не соромлячись, повинні ми всі – чи в часи мирні, чи в часи гоніння.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштово-відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **6 грн 80 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштово-каталозі обласної періодики – **91241**. Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

У соборі молилися за журналістів

Митрополит Луцький і Волинський Михайл 5 червня очолив Богослужіння до Дня журналіста – запокійну літню по спочилих і молебень за здоров'я живих представників цієї професії.

На завершення молитви архієрей привітав присутніх та подякував їм за роботу. А вже сьогодні страх пандемії загнав людину в особливі рамки. А журналісти пишуть про те, що бачать ічують, інформуючи суспільство. Тому владика закликав виходити із «зони страху» й переходити на «територію любові», яка об'єднує і надихає на плідну творчу діяльність.

Після відправи кожному молільникові подарували випуск альманаху «Осоння» Волинського осередку Спілки християнських письменників України.

Цього ж дня голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко і головний редактор єпархіальної телестудії «Собор» диякон Сергій Панащук побували у волинській філії Національної суспільної телерадіокомпанії України, від імені митрополита привітали журналістів із професійним святом і вручили ряду працівників архієрейські благословенні грамоти.

Рудка-Козинська: нові дзвони у перше храмове свято

На престольний празник новоспурдженої церкви Святого Духа цього села Рожищанського деканату встановлено три нових дзвони. Це подарунок від жертводавців – родини Хотимчуків, зокрема, головного редактора газети «Вісник+К» Євгена Яковича.

8 червня Божественну літургію спочатку очолив намісник Свято-Успенського чоловічого монастиря с. Сокол цього благочиння ігумен Яків (Мільян), долучився декан протоієрей Василь Шняк. У святковій відправі взяли участь ченці обителі, інше духовенство – місцеве, Луцького районного й Ківерецького благочинь, настоятель протоієрей Андрій Голуб. Під час запокійної екстени молилися за попереднього настоятеля протоієрея Миколу Коновалова (упокоївся в жовтні 2019 р.), який мріяв служити в новій церкві.

Привітавши присутніх зі святом, о. Яків розповідав про Духа Святого, Який, зійшовши на апостолів, дав їм велику міць. Так само і віряни нині укріплюються цією Божественною силою. А о. Василь зазначив, що стараннями громади в церкві вже багато зроблено, але ще потрібно працювати, щоб завершити справу.

Опісля душпастирі освятили дзвони. Як розповів панотець, два з них були віднайдені в котловані поблизу Нововолинська і викуплені як металобрухт.

Першу відправу в цьому Божому домі служили на Великдень. А чин заснування храму відбувся у вересні 2016 р.

У Луцьку попрощалися з воїном Іллею Струком

Духовенство єпархії відслужило запокійні відправи за бійцем 24-ї ОМБ, який загинув 17 червня.

Як розповів головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, скорботний кортеж зустріли вранці 19 червня на Цуманському перехресті військових священники, родичі й близькі загиблого. Душпастирі відслужили літню.

Потому процесія рушила до Луцька. Воїна молитовно вшанували на Театральному майдані біля стели «Небесна сотня – Загинули за єдність України». Запокійну літню очолив о. Михайло. До молитви долучилися небайдужі лучани.

Ілля Струк – уродженець с. Льотниче Володимир-Волинського району, народився 1 серпня 1995 р. Виріс у багатодітній сім'ї, мріяв стати священником. Коли почалася війна, добровольцем пішов на фронт, був гранатометником. Ворожа куля обірвала життя юнака під час виконання

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

15 серпня – перенесення мощей первомученика й архідіякона Стефана

Стефан походив із євреїв-елліністів (тобто юдеїв, котрі жили за межами Палестини та зазнали більшого впливу грецької культури).

Після зішестя Святого Духа на апостолів Церква стала швидко зростати, і виникла необхідність опікуватися сиротами, вдовами і бідними, котрі прийняли хрещення. Апостоли запропонували християнам виділити для цього сімох достойних мужів. Рукопоклавши їх у диякони (тобто помічники), зробили їх своїми найближчими соратниками. Серед цих християн виділявся вірою і даром слова молодий Стефан, званий архідіяконом, тобто першим серед дияконів. Незабаром ці служителі стали і проповідувати Христове вчення.

Стефан проповідував у Єрусалимі, підкріплюючи істинність своїх слів знаменнями й чудесами. Успіх був великий, і це посилювало проти нього ненависть «ревнителів закону Мойсея» – фарисеїв. Вони схопили його і передали в синедрион – вищий суд у юдеїв. Книжники навіть знайшли фальшивих свідків, які стверджували, що він нібито у казаннях ображає Бога і пророка Мойсея. На своє виправдання святий Стефан виклав перед синедрионом історію єврейського народу, показуючи на яскравих прикладах, що юдеї часто противилися Богу і вбивали посланих Ним пророків.

Члени синедриону все більше розгорялися гнівом і врешті-решт потягнули його за місто. Тут, як і велів закон, свідки першими звинуватили Стефана, першими почали каменувати його. При цьому був присутній юнак на ім'я Савл, якому доручили стерегти одіж тих, хто побивав засудженого, і він схвалював убивство Стефана. Падаючи під градом каменів, Стефан вигукнув: «Господи Ісусе! Не зараховуй їм цього гріха! І прийми дух мій» (про це йдеться у книзі Діянь апостолів, гл. 6–7).

Так архідіякон Стефан став першим мучеником за Христа; це сталося в 34 році. Після цього почалося в Єрусалимі переслідування християн, від якого вони змушені були втікати в різні частини Святої Землі й до сусідніх країн. Так християнська віра стала поширюватися по Римській імперії.

Кров первомученика Стефана пролилася немарно. Незабаром Савл увірував, хрес-

бойового завдання в зоні ООС на Донеччині. Поховали героя на його малій батьківщині.

Архієрей помолився на Козацьких могилах із Предстоятелем

21 червня, в неділю Всіх святих землі української, митрополит Луцький і Волинський Михайл служив у Свято-Георгіївському чоловічому монастирі с. Пляшева на Рівненщині.

Владика разом з іншими ієрархами взяв участь у відправах, очолюваних Митрополитом Київським і всієї України Епіфанієм. До спільної молитви долучилося духовенство нашої єпархії, зокрема, горохівський декан протоієрей Андрій Сидор, а також парафіяни-паломники.

Як повідомив сайт *romisna.info*, після Божественної літургії священнослужителі провели запокійну літню по загиблих козаках та новітніх героях, які полягли за незалежність Батьківщини. На завершення поклали квіти до пам'ятника учасникам Берестецької битви та співали Гімн України.

Духовенство єпархії молилося за в'язнів, розстріляних НКВС

Із нагоди чергової річниці знищення «совітами» ув'язнених на початку німецько-радянської війни на Західній Україні відправлено панахиди.

Так, в обласному центрі на місці розстрілу в'язнів тюрми (тепер Свято-Архангельський Замковий чоловічий монастир) запокійну службу 23 червня очолив митрополит Михайл. Із владикою молилися канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, намісник обителі ігумен Святополк (Канюка) із братією, духовенство кафедрального собору Святої Трійці.

тився і став апостолом Павлом – одним із найуспішніших проповідників Євангелія. Згодом Павла теж було схоплено розлюченим натовпом фанатиків-юдеїв, які теж хотіли побити його камінням. У розмові з ними він згадав про безневинну смерть Стефана і свою участь у ній (Діянь. 22:4).

Після того як архідіякона вбили, тіло кинули без поховання. Однак на другу ніч відомий єврейський законовчитель Гамаліїл, який почав схилитися до віри в Ісуса як у Месію і захищав апостолів у синедрионі (Діянь. 5:34–40), послав вірних людей забрати тіло первомученика. Гамаліїл поховав його на своїй землі, у печері неподалік Єрусалима. Коли ж помер таємний учень Господа Никодим (Ін. 3:1–21, 7:50–52, 19:39–42), поховав і його поблизу Стефана. Потім і сам Гамаліїл був там похований.

У 415 році мощі архідіякона чудесним чином віднайдені й перенесено до Єрусалима. З того часу від них почали відбуватися зцілення.

Близько 428 року останки первомученика перевезли до Константинополя і поклали в церкві Св. Лаврентія, а після зведення храму на честь Стефана – перенесли туди.

Віталій КЛИМЧУК

У слові архієрей наголосив на пам'яті про загиблих і про трагедію в цілому. А вже якщо забудемо про неї, наражаємо себе знову на таку ж долю.

Називаючи кількість померлих, ми часто говоримо різні страшні цифри, але щоразу згадуємо лише «статистику», каже владика. Але тут загинули наші рідні та близькі. І саме велике почуття любові нас привело сьогодні сюди, щоби вкотре вшанувати їх. Тому нехай у нашому житті все відбувається за законами любові, аби ми пам'ятали й ніколи не повторювалися такі лиха.

Помолилися за упокій загиблих і в Ковелі. Очолити панахиду старший благочинний деканату протоієрей Іван Бонис. Із ним служили декан Свято-Димитрівського округу протоієрей Анатолій Александрук та інше духовенство благочиння.

Архієрей про «томосну справу»: боятися нема чого

На прохання Релігійно-інформаційної служби України (сайт *risu.ua*) керуючий єпархією митрополит Луцький і Волинський Михайл прокоментував можливі варіанти дій Державного бюро розслідувань щодо отримання Томосу Православною церквою України.

Високопреосвященний вважає розслідування, якщо таке можливе, даремним і безпідставним. Наша Церква одержала торік важливий документ – Томос, і вже нічого не зміниться. Окрім того, архієпископ переконаний, що суспільство реагуватиме на будь-які неправомірні виклики стосовно ПЦУ. Ієрархам, які брали участь в об'єднувачому процесі, також боятися не варто: імовірні звинувачення не матимуть сенсу.

Спілкувався з його високопреосвященством власний кореспондент РІСУ Василь Домбровський.

Владика Михайл служив у монастирі на Львівщині

З нагоди престольного празника у храмі Преподобного Онуфрія Великого у Святогірському чоловічому монастирі Положення ризи Пресвятої Богородиці митрополит Луцький і Волинський очолив Божественну літургію.

В урочище Свята Гора Золочівського району наш архієрей прибув 25 червня на запрошення керуючого Львівською єпархією митрополита Макарія як голова синодальної комісії у справах монастирів та чернецтва. Разом із ними служили: єпископ Херсонський і Каховський Борис, канцлер Волинської єпархії протоієрей Микола Цап, декан монастирів нашої єпархії архімандрит Константин (Марченко), інше духовенство Львівської та Волинської єпархій.

Душпастирі вознесли молитви за мир і добробут українського народу, зокрема, наших воїнів, та визволення й захист від згубної пошесті (коронавірусу), що поширюється світом.

Владика Михайл привітав присутніх зі святом, закликав до щирої молитви, відданості Богові, подякував місцевому архієпископу за запрошення, а настоятелеві обителі ігумену Онуфрієві подарував образ Волинської Богоматері. На завершення духовенство освятило воду біля монастирської криниці та заспівало многоліття.

Прповідь архієрея:

у житті повинна панувати любов

Про християнські цінності говорив митрополит Михайл 28 червня під час казання на завершення недільної Божественної літургії в кафедральному соборі Святої Трійці.

Нехай у вашому житті панує любов, побажав владика. А вже саме вона і є основою християнською цінністю. Нас навчають любити свого ближнього, ворога, себе. Тому саме тоді, коли ми зможемо жити у любові, ми зможемо знайти гармонію всередині себе та у світі, пояснює високопреосвященний.

Коли немає у житті людини любові, тоді все дратує. Бо тоді ти завжди шукаєш винуватого, того, на кого можна виплеснути всю агресію, виправдати ситуацію, а не прийняти її і змінити.

Лише через любов ми можемо змінитися самі, і як результат – змінити світ, переконає керуючий єпархією.

У Гаразджі освятили накупольні хрести

Храм Успіння Пресвятої Богородиці в цьому селі Луцького районного деканату має нові накупольні хрести. Чин освяти очолив декан округу протоієрей Роман Нестер у неділю 28 червня.

Як розповів настоятель парафії протоієрей Андрій Мовчанюк, замінити хрести вирішили, коли розпочали реставрацію даху Божого дому. Освячення відбувся після літургії на території церкви.

Наступного дня хрести встановлено.

У жидичинському парку відновлено дитячий майданчик

Братія чоловічої обителі Святителя Миколая Чудотворця, що в цьому селі на Ківереччині, організувала в парку ім. Данила Галицького будівництво місця відпочинку для малечі.

Тут уже був майданчик, але його торік розтрощили вандалі. Тож небайдужі мешканці вирішили його відновити. Зокрема, волонтер і депутат Жидичинської сільської ради Валерій Шевчук власним коштом установив лавки, а депутат Волинської обласної ради Володимир Дейна організував будівництво самого майданчика.

Як повідомили 29 червня учасники волонтерського руху Св. Симона Киричійського, усе, що можна, відремонтува-

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2

ли. Завдяки старанням активістів потрібно було придбати дерево, метал, комплектуючі.

Біля майданчика є альтанка, яка віднині називається на честь святих Петра і Февронії. Коли монахи зводили її, то молилися за закоханих молільників, котрі на цьому місці давали обітницю.

Тепер у парку можна безпечно відпочивати сім'ям із дітьми та милуватися посадженими квітами.

Церква продовжує допомагати медикам

Луцька громада Ікони «Всецариця» на території Волинського обласного медичного центру онкології (вул. Тимірязєва, 1) передала цьому закладові гуманітарну допомогу.

Як розповів 30 червня настоятель парафії священник Дмитро Зінко, медичне обладнання та засоби особистого захисту передали директору центру Юрію Малімонову. Долучився до благодійної акції меценат Василь Шаворовий.

Основною метою такої ініціативи о. Дмитро називає підтримку медиків у складний час та вияв братської любові.

Проповідь архієрея: у яких одиницях вимірюєте гріх?

Немає важчого і легшого гріха, пояснював архієпископ у своєму казанні на завершення Божественної літургії в кафедральному соборі Святої Трійці 5 липня, у неділю 4-ту після П'ятдесятниці.

У сучасному світі ми легковажно розкидаємося словами і не думаємо про відповідальність. Часто свої проступки називаємо «легкими гріхами» і від того ділимо нашу провину на легку і тяжку. Але в чому вимірюєте гріхи? «В кілограмах чи в метрах? Як ви їх порівнюєте?» – запитує архієрей. Ось це намагання уникнути відповідальності за свої дії породжує «напівпокаяння». І в такому випадку отримуємо від Господа «напівочищення».

Все це відбувається через страх, який породжує в нашому серці диявол і витісняє віру. Ми втрачаємо віру в те, що Творець пробачить нам наші гріхи через щире покаяння. Перестаємо довіряти Всевишньому, а потім перестанемо вірити і самі собі.

Тому варто чітко розмежовувати у своєму житті, що є добре, а що – погане, й не шукати шляхи, аби уникнути відповідальності, рекомендує митрополит Михаїл.

У Жидичині організували благодійний артпункт

Волонтерський рух Св. Симона Киринейського, що при монастирі Святителя Миколая Чудотворця, 3 липня провів добровільний мистецький захід задля порятунку онкохворого хлопчика.

Про 11-річного Антона добровольці довідалися від батьків Каті Ребрини (про цю хвору дівчинку, яка теж потребує допомоги, розповідала інформаційна служба єпархії). Хлопчик, перебуваючи в онкогематологічному відділенні Волинської обласної дитячої клінічної лікарні з гострою мієлоїдною лейкемією, щодня потребує переливання крові – тромбоконцентрату. У дитини рідкісна третя група крові з резус-фактором «мінус», тож донори потрібні тільки з такою групою.

Аби допомогти Антонові подолати тяжку недугу, художниця Наталя Мартинюк безкоштовно провела майстер-клас з малювання квітів. Картини можна замовити, написавши попередньо в коментарях на сторінці Волонтерського руху Св. Симона Киринейського у фейсбуці.

Переказати кошти можна на картки Вознюк Любов Василівни, бабусі Антона: 5168745019536017 – Приватбанк, 4790729917097941 – Ощадбанк. Телефон мами Марії Борщюк – (099) 327-15-34.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

18 серпня – праведної Нонни

Народилася свята наприкінці III ст. в християнській сім'ї. Вона вийшла заміж за Григорія, градоначальника і власника земель у Каппадокійській області (тепер Туреччина). Він був вогнепоклонником. У них народилася дочка Горгонія і сини Григорій та Кесарій. Вона виховала їх у християнському дусі та гаряче молилася, щоб і муж повернувся до істини: бажала, щоб «до союзу плотського приєднався і союз духовний».

Одного разу її чоловікові був дивний сон – ніби він заспівав із Біблії вірш Давида: «звеселився я тим, що сказали мені: ходімо до дому Господнього» (Пс. 121:1). Коли про це дізналася дружина, то, зрадівши, витлумачила сон як Божий заклик повернутися до Нього та Його Церкви. То було 325 р., і в місті Нікея проходив Перший Вселенський собор. На одному із засідань Григорій визнав себе християнином і був висвячений у сан пресвітера, а через деякий час прийняв архієрейський сан – став єпископом міста Назіанз у Каппадокії. А вже в ті часи, відповідно до Слова Божого (1Тим., 3:2), православний єпископ міг бути жонатий.

Отже, Господь почув її молитви: чоловік став вірити в Христа і присвятив себе Церкві. Тоді й праведна Нонна стала дияконисою, після чого старанно зайнялася благодійністю. (У християнстві перших століть диякониси – це не жінки в сані диякона, а помічниця-мирянки, котрі працювали з жінками.) У 359 р. їхній син Григорій, закінчивши навчання, повернувся на вітчизну і прийняв хрещення від свого батька. Через два роки батько висвятив молодого Григорія у священники. А через декілька літ Григорій став Константинопольським патріархом. Він був одним із найбільш проникливих і глибоких духовних письменників, за що одержав почесне ім'я Богослов.

Проте останні часи життя святої Нонни принесли безліч приводів для смутку. 368 р. помер її молодший син Кесарій, хлопець, який подавав блискучі надії. Наступного року померла дочка. Мужня стариця переносила ці біди з покірністю волі Божій.

370 р. в житті праведної сім'ї відбулася важлива подія: чоловік Нонни єпископ Григорій брав участь у хіротонії святого Василя Великого на єпископа Кесарії Каппадокійської. І тоді, ніколи не скар-

На Камінь-Каширщині

у храмах посилюли карантин

У зв'язку зі збільшенням захворюваності на Covid-19 у цьому деканаті змінили правила відвідування храмів.

Про це 6 липня повідомив благочинний і настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця протоієрей Володимир Мицько у фейсбуці.

Зокрема, богослужіння у храмах тимчасово відбуваються без парафіян. У церкві можна поставити свічку та написати записку, її можна подавати і через вайбер та в режимі онлайн.

Такі вимоги прийнято у зв'язку із рішенням районної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій. Вона закликає бути відповідальними і дотримуватися норм карантину не лише ПЦУ, а й усі конфесії.

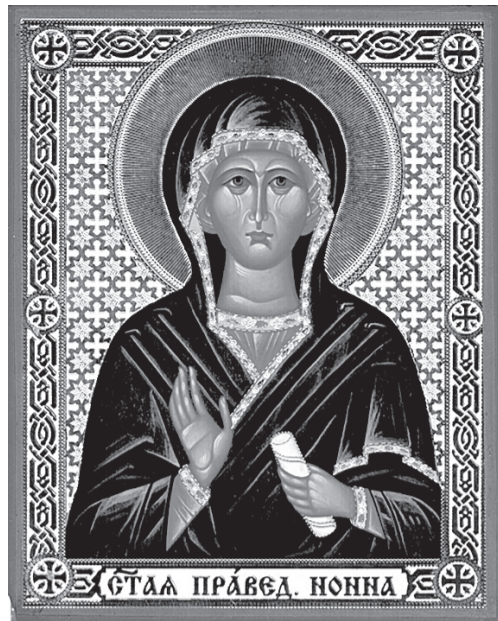
Панотець закликає берегти себе та прислухатися до рекомендацій. «Допоки ми будемо ігнорувати правила карантину, доти будемо змушені так „поневерятися“», – йдеться у дописі.

Духовенство освятило воду в Стиру

7 липня, в день Різдва Йоана Предтечі душпастирі єпархії відправили молитви на річці Стир.

Освячували воду з обох берегів: на луцькому пляжі Центрального парку ім. Лесі Українки служили панотці кафедрального собору Святої Трійці та парафії Холмської ікони Богоматері, з боку Рованець – настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона в цьому селі протоієрей Сергій Коць.

На завершення богослужіння священники зазначили, що це свято запалює в нас потяг до чистоти. У першу чергу варто дбати про чистоту своїх душ, помислів і сердечних почувань. І не асоціювати релігійне свято із язичницькими

живишся на здоров'я, Нонна була уражена невиліковною хворобою. Одним із виявів недуги була повна відраза до їжі. Вже почала готуватися до переходу у вічні обителі, але любов і молитви сина затримали її ще на деякий час.

І було Нонні явлення: вночі до неї зайшов її син святий Григорій із кошиком найбільших хлібів. Прочитавши над ними молитву й перехрестивши їх, як було заведено у їхній сім'ї, подав хліби матері. Рано-вранці, як зазвичай, Григорій піднявся до матері, щоб поцікавитися її самопочуттям. За словами святих, «вона, нітрохи не зволікаючи, красномовно сказала: „Сам ти, любий сину, наситив мене, і потім питаєш про моє здоров'я. Ти вельми добрий та щедрий“. У той самий час служниця показували мені знаками, щоб я не суперечив, але прийняв слова її байдуше і... не засмучував її».

374 р. помер столітній Григорій. Після смерті чоловіка Нонна майже не виходила з храму і перейшла в оселі Господні того ж року.

Про благочестя святої можна судити з того, що п'ять осіб із її родини, включаючи її саму, причислені Церквою до лику святих. Молитва до праведної Нонни допомагає жінкам побудувати сімейне щастя: вдало вийти заміж, народити й виростити хороших дітей.

Віталій КЛИМЧУК

обрядами. Тому варто просити, аби Господь, за заступництвом святого Йоана Предтечі, оберігав нас чистими і вільними від усякої пристрасті й гріха.

Керівник «Оранти» може одержати звання почесного лучанина

Головного регента архієрейського хору «Оранта» заслуженого діяча мистецтв Василя Мойсіюка висунуто на присвоєння звання «Почесний громадянин Луцька».

Із пропозицією до міської ради звернувся митрополит Михаїл. Як розповів староста головного храму єпархії протоієрей Володимир Подолець: «Василь Мойсіюк невіддільний від хору „Оранта“. Його знають не лише в Україні, а й за її межами. Хор співає не лише сакральні пісні, а й світські, класичні твори. Цього року йому, регенту, – 60 років, а хору – 30».

Більшість членів постійної комісії міськради з питань дотримання прав людини, законності, боротьби зі злочинністю та корупцією, депутатської діяльності, етики та регламенту 9 липня проголосували за цю ініціативу.

Остаточне рішення ухвалить під час сесії міської ради

102 роки Луцькому прикордонному загону

Капелан цього військового підрозділу священник Михаїло Хімчак взяв участь у заходах з нагоди річниці створення третьої Волинської кордонної бригади, яка дислокувалася в Луцьку.

Урочистості відбулися 10 липня на території військової частини, де о. Михаїло відправив молебень. Після молитви душпастир привітав прикордонників зі святом та звернувся до Господа, аби Він оберіг усіх, хто присягнув на вірність Україні.

Потому освячено меморіальну дошку на фасаді Луцького педагогічного коледжу. Саме тут розміщувалася кордонна бригада в 1918 р. Тоді до лав прикордонників набирали військовослужбовців, які мали початкову освіту та були православними.

Отець Михаїло опікується підрозділом із липня 2017 р. Він щодня молиться разом із військовослужбовцями, підтримує їх духовно, уже став їх особистим духівником.

Архієрей благословив просити Бога за успішний збір урожаю

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл закликав духовенство та парафіян посилено молитися за сприятливі погодні умови, необхідні для жнив.

Збір урожаю – важливий етап літнього періоду. Тож аби жива пройшли вдало, і взимку нам мати необхідні запаси, владика благословив усердно молитися найближчі три тижні, просити в Господа доброї погоди. «Звернімося до Бога з проханням дарувати сонячну погоду та сили виконати всі необхідні роботи під час жнив», – закликав високопреосвященний 14 липня.

За нацгвардійців

Члени ГО «Військові капелани Волині» з благословіння митрополита Михаїла взяли участь у заходах, проведених Західним територіальним управлінням Національної гвардії України 17 липня.

Про це повідомив головний військовий капелан єпархії протоієрей Михаїло Бучак.

Так, біля стели «Герої Небесної сотні – Вони захищали Україну», що на Театральному майдані Луцька, душпастирі відслужили заупокійну літію, яку очолив панотець. Опісля в домовому храмі ВПБА Всіх святих землі Волинської він відправив молебень за Україну та війсьکو.

В актовій залі академії відбулась лекція о. Михаїла «Організація та проведення душпастирської роботи службою військового духовенства (капеланською службою) на Волині». За плідну співпрацю, активну громадську позицію, участь у військово-патріотичному та духовному вихованні військовослужбовців Національної гвардії України душпастиря відзначено подякою. Нагороду вручив начальник, генерал-лейтенант Олександр Набок.

Владика Михаїл прокоментував теракт у Луцьку

Митрополит Луцький і Волинський закликав подякувати Господу за те, що зберіг людські життя під час інциденту в обласному центрі. Про це говорив архієрей 26 липня під час проповіді в 7-му неділю після П'ятдесятниці на завершення Божественної літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

Згадуючи ті події, високопреосвященний зазначив, що саме Бог не допустив, аби «луцький терорист» убив когось чи зайшов до собору з лихими намірами, як планував. Отже, Всевишній почув наші молитви.

На підтвердження керуючий єпархією нагадав слова зі Священного Писання: «коли не Господь береже місто, даремно пильнує сторожа» (Пс. 126:1). Це означає, що в нашому місті є праведники, зокрема, у цьому храмі. Творець любить наш край і не допустив тут статися лиху. Завдячуючи тим, хто завжди стоїть у церкві та щиро молиться, збережено цей Божий дім і життя людей.

Тому владика закликає не говорити: «від мене нічого не залежить», а навпаки – ревно просити заступництва у Всевишнього та дякувати Йому за кожен прожитий день. Від нашої віри та молитви може залежати життя цілого міста і краю, стверджує митрополит Михаїл.

Інформаційна служба єпархії

«УСПІННЯ БОГОРОДИЦІ»

Кінець земного життя Діви Марії та її переселення в Царство Небесне – одне з найдавніших, найважливіших і найшанованіших свят. Утвердилося в Єрусалимі приблизно у V ст.

Тема Успіння у християнській традиції займає особливе місце, оскільки вона, як і Воскресіння Христове, символізує перемогу над смертю і возвеличує неземне життя. Сам термін «успіння», на відміну від «смерть», ширший, близький за змістом до «умиротворення», «упокоєння».

У Новому Заповіті нічого не сказано про смерть чи вознесення Матері Божої, розповідь про це є усною традицією, зібраною в апокрифах. Один із найбільш відомих – «Святого Івана Богослова сказання про Успіння Богородиці». Автор оповідає, що після Вознесення Христового Діва Марія залишилася під опікою апостола Івана. Вона часто приходила молитися до гробу Господнього, й одного разу архангел Гавриїл сповістив її про наближення зустрічі з Сином. Цю звістку Марія сприйняла з радістю і попросила Всевишнього зібрати біля Неї апостолів.

Давній переказ ліг в основу іконографічної традиції, а з V ст. поширюються перші ікони з відтворенням цієї події. Зазвичай Богородицю зображають на ложі в кімнаті, його оточують 11 або 12 апостолів на чолі з Петром і Павлом; позад нього – фігура Ісуса Христа в оточенні ангельських сил. Він тримає на руках душу Діви Марії у вигляді дитяти в пеленах.

У XIX ст. поширюється короткий варіант іконографії Успіння. В ньому нема зображень ангельських сил та окремих деталей композиції, відомих із давніх часів. Волинська ікона відтворює саме такий варіант. У центрі образу на ложі, оповитому хмарами, покоїться тіло Богородиці. Її спокійний ніжний лик ніби говорить про сон, а не смерть. Цікаво, що маляр постать Марії та ложе покриває тканиною ясно-фіолетового, чи, швидше, порфірного кольору. І це не випадково: порфір здавна був символом царської влади, ознакою величності його володаря. Барвник для тканини виготовлявся із соку деяких черепашок Середземного моря, тому надзвичайно дорого коштував. Використовувався лише для фарбування одягу монархів Римської імперії. Отож, іконописець цією барвою вказує на символіку образу Богородиці як Цариці Небесної.

Навколо постелі зображено апостолів. Урівноважуючи композицію, автор пише по п'ять чоловік обабіч. Найстарший сивочололий чоловік (імовірно, Петро) держить у руках кадильницю; поряд із ним скорботно схилив голову наймолодший – Іван. У ногах один з апостолів тримає масивну довгу свічу. Над тілом Богородиці стоїть оповитий сяйвом Ісус, на Його руках сидить сповите дитя як символ душі Марії. В іконі не показано інтер'єру дому Богородиці, дано лише натяк на нього (підлога, викладена плитами).

Художник намагається надати усій сцені урочистого характеру, створивши за композицією дуже лаконічний твір. Він уникає драматичних акцентів. У фігурах апостолів присутня певна строгість і стриманість, їхні постаті величні, лики спокійні й зажені.

Реліквію написано маляром школи академічного живопису з усіма визначальними композиційними реаліями та живописно-образними рішеннями. Основою для твору автор обрав оцинковане залізо, яке в XIX ст. зрідка використовували окремі іконописці. Незважаючи на міцність цього матеріалу, живописний шар на ньому нерідко уражається корозією.

Пам'ятка походить із церкви с. Сокіл, одного з найдавніших мурованих храмів Волині. Побудований на початку XVI ст., у 1886–1887 рр. він був відремонтований, а через десять літ прихожани з с. Копче (Кобче) подарували церкві образ Успіння Богородиці, про що маляр написав у його нижній частині. У 1960-х роках храм був закритий і використовувався як складське приміщення, іконостас – розібраний. Під час науково-дослідницьких експедицій працівників Волинського краєзнавчого музею в 1975 р. ікону разом із кількома іншими передано до музею.

Людмила КАРПЮК,
старший науковий співробітник
Музею волинської ікони

«Успіння Богородиці», 1897 р. Оцинковане залізо, олія. Походить з Успінської церкви с. Сокіл Рожищанського благочиння

ЄДИНА ЦЕРКВА

ЛУЧИЦІ: ПЕРШИЙ ВІЗИТ АРХІЄРЕЯ

14 червня, в неділю всіх святих, митрополит Луцький і Волинський Михайл уперше відвідав парафію Святої Трійці в цьому селі Луцького районного благочиння з нагоди нещодавнього храмового свята й очолив Божественну літургію.

З високопреосвященим служили: декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель протоієрей Олександр Литвяк, духовенство цього деканату та Рівненської єпархії. А з-поміж парафіян молилися: голо-

ва Боратинської ОТГ Сергій Яручик, староста Промінської сільради Вікторія Косарук, жертводавець Юрій Цейко.

Привітавши зі святом, керуючий єпархією нагадав, що сьогодні – день ангела кожного із нас. Ми духовно поєднані з усією церковною спільнотою, на небі й на землі. Називаючи когось або щось із релігійної сфери і зосереджуючись на певних думках, ми очікуємо благодаті Духа Святого.

Ми є дітьми своїх батьків, тож генетично з ними пов'язані й до церкви вони нас привели. А діти – це «батьки плюс прогрес». Духом наших батьків є наш храм, нагадав архієрей. Тож чи відповідаємо ми цьому духові? Батьки завжди цікавляться нашими справами. Так само і Бог нас запитує про справи: чи ми молилися Йому, чи працюємо над собою? Людина на землі й на небі хоче бути щасливою. Це закладено в нашій душі. Але ми повинні усвідомити,

що потрібно ходити до церкви, старатись не пропускати богослужінь. Владика знову закликав кожного навчитися любити себе (ідеться, звичайно ж, не про егоїзм), бути охайними, прибирати докільця, не піддаватися різним психозам і паніці та пам'ятати про мету свого життя – й тоді все буде добре, з Божою поміччю.

На завершення владика відзначив настоятеля черговою священницькою нагородою, активних парафіян – благословенними грамотами.

Свято-Троїцьку церкву в Лучицях побудували у 1789 році стараннями поміщика Осипа Ярошинського і місцевих селян. Вона була дерев'яна, з дерев'яною дзвіницею. У 1906 році на цьому ж місці звели новий храм, схожий на корабель. Минулого року громада звернулася в духовну консисторію з проханням зміни юрисдикції та об'єднання з ПЦУ.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ВЛАДИКА ВПЕРШЕ ОЧОЛИВ ПРАЗНИК У ГАЛИЧАНАХ

12 липня, в день пам'яті апостолів Петра і Павла, митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив Божественну літургію у храмі на честь цих угодників Божих у с. Галичани Горохівського деканату.

У проповіді владика, привітавши із престольним святом, розповів, як потрібно бути апостолами XXI століття. Адже після сьогоднішньої Служби ми розповідатимем про те, що було в церкві, будемо навчати цього наших дітей і внуків, тобто будемо їм говорити про духовні речі. Саме в цьому і полягає наше апостольство, переконує архієпископ.

Разом із архієреєм служили: декан протоієрей Андрій Сидор,

настоятель храму протоієрей Дмитро Фенюк, інше місцеве духовенство.

На завершення Богослужіння архієрей вручив о. Дмитру відзнаку «За церковні заслуги», а також благословенні грамоти – активним парафіянам.

Уперше храм у Галичанах спорудили в 1925 році. Проте під час пожежі у 2011-му він повністю згорів. За два роки громада побудувала новий, у 2013 році його освятили. Торік у лютому парафіяни разом зі священником звернулися до духовного управління із проханням змінити юрисдикцію та возз'єднатися з ПЦУ.

Ольга ВЕРЕМЧУК

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

МИТРОПОЛИТ ОЧОЛИВ ТОРЖЕСТВО У ЛИЩІ

З нагоди престольного свята митрополит Луцький і Волинський Михаїл 7 липня правив у храмі Різдва Йоана Хрестителя цього села Луцького районного деканату.

Із архієреєм служили декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель парафії священник Олександр Хорошко, інше місцеве духовенство.

У слові владика Михаїл нагадав про любов до Бога і до ближнього, яка була в житті Йоана Предтечі. Коли наслідувати його чесноти, то в житті не залишиться місця для страху, зла та зневаги.

По завершенню Богослужіння архієрей вручив благословенні грамоти активним парафіянам.

Разом з усіма молилися й представники влади, зокрема, керівник Луцької районної ради Валентин Приходько, голови Підгаєцької ОТГ Юрій Семенюк, Лищенької сільської ради Віталій Шкорупський, очільник СГ «Лище» Свято-слав Карбовський.

Храм Різдва Йоана Хрестителя в с. Лище почали будувати у 2000-х роках на місці колишнього. Перший тут звели ще у 1862 р. Проте під час Другої

світової війни його було зруйновано. 7 липня 2004 р. тоді ще єпископ Луцький і Волинський Михаїл здійснив чин освячення нового Божого дому. Це була пер-

ша церква, яку освятив архієрей на волинській кафедрі.

Ольга ВЕРЕМЧУК

У БОГУШІВЦІ – СВЯТО ІКОНИ ВОЛИНСЬКОЇ БОГОМАТЕРІ

13 липня, в день ушанування образу, митрополит Михаїл очолив Божественну літургію у храмі Волинської ікони Божої Матері в цьому селі Луцького районного деканату.

З владикою служили декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель парафії священник Володимир Гедз, інше духовенство. Також разом із усіма молилися го-

лова Заборольської ОТГ Валерій Боярський та інші представники влади і громадськості.

Під час проповіді архієрей згадав, як будувався храм, і зазначив, що Божий дім – це легені села. Без нього й дихається важче. А наявність церкви свідчить про те, що «ви – живі, ви вмієте любити». Адже саме через любов до своєї землі громада спорудила тут святиню на честь саме Волинської ікони, упевнений владика.

На завершення свята архієрейськими благословенними грамотами відзначено активних парафіян.

Місце під храм тоді ще архієпископ Михаїл освятив 12 лютого 2009 р. П'ять літ парафія зводила церкву Волинської ікони Божої Матері – першу, названу на честь цієї реліквії. 2 листопада 2014 р. керуючий єпархією здійснив освячення храму.

Ольга ВЕРЕМЧУК

ДУХОВНА ШКОЛА

ВИПУСК У ВОЛИНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ БОГОСЛОВСЬКІЙ АКАДЕМІЇ

У ВПБА відбувся випуск бакалаврів і магістрів богословського факультету та регентів церковних хорів – регентського.

18 червня урочистості розпочалися з Божественної літургії у Свято-Троїцькому кафедральному соборі. Її очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Із ним служили архієпископ Чернівецький і Кіцманський Онуфрій, єпископ Херсонський і Каховський Борис, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор академії протоієрей Володимир Вакін, інше духовенство. Після Служби Божої відправлено подячний молебень.

У зв'язку з карантинном урочиста частина відбулася на подвір'ї ВПБА. Вона розпочалася зі вступного слова отця ректора, потому лунали вітання від архієреїв. У відповідь випускники висловили подяку професорсько-викладацькому складові й адміністрації закладу.

Владика Михаїл вручив випускникам дипломи та відзнаки із персональним номером. У слові керуючий єпархією побажав завжди жити в любові й бути достойним звання випускника волинської духовної школи.

Ольга ВЕРЕМЧУК
Світлина з сайту vpba.edu.ua

ВАРТО ЗНАТИ

БІЛЯ ЛУЦЬКОГО СОБОРУ БУЯЄ ТИСЯЧА ТРОЯНД

На території кафедрального собору Святої Трійці цвіте розарій.

Нині складна ситуація у світі, а біля храму все наповнюється пахощами квіток, які надихають на позитивний лад. Одразу за брамою, перед кладовищем і навколо будинку духовної консисторії ростуть переважно рожі. Цю рослину називають «королевою квітів», і вона радує цвітом упродовж теплої пори року. Ще в давні часи ружа була символом чистоти й піднесеності.

Розарій почали облаштовувати у 2014 році з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла. Тоді територію біля церкви перепланували й почали засаджувати трояндами.

Як розповів владика, у той час з'явився внутрішній запит прикрасити храм. У давнину при монастирях створювали великі розарії та сади, тому і виникла ідея відродити звичай уквітчувати храм і прицерковну площу для прославлення ім'я Господнього.

«Робити цей світ гарнішим», – саме так владика говорить про мотивацію постійно доглядати за рослинами. Адже через досконалість природи людина

теж повертається до Бога, Який і створив таку гармонію. А наше завдання – підтримувати і примножувати цю красу, переконує керуючий єпархією.

Сьогодні тут налічується близько тисячі кущів понад 50 сортів української, польської та англійської селекції. Опікується цією квітковою справою викладач Волинської пра-

вославної богословської академії, кандидат мистецтвознавства Тетяна Бокій.

Рози у класичному поєднанні з лавандою та самшитом створюють неповторну атмосферу й ще один привабливий куточок нашого міста. Посаджені біля храмового цвинтаря, вони також

закликають парафіян уважніше ставитися до природи: насаджувати живі квіти на місцях спочинку наших рідних, а не приносити штучні.

Ольга ВЕРЕМЧУК

РОЗДУМИ

РЕКТОР ВПБА ПРО ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ ЖИТТЯ

Протоієрей Володимир Вакін – очільник Волинської православної богословської академії – 19 червня поділився із ТРК «Аверс» роздумами про сенс життя.

Ми починаємо замислюватися над ним тоді, коли з'являється небезпека. У житті дуже важливо побачити цінність. Розібратися у власному житті буває досить важко: має накопичитися певний досвід. Тож священники стараються допомогти в цьому і навчити працювати над собою. Вони дають нам відповідні знання, щоб ми стали членами церкви і пізнали Господа. Робота духовного наставника дуже клопітка.

Кожна людина приходиться до Бога особисто. Якщо говорити про студентів, то кожного майбутнього пастиря Всевишній обирає по-своєму. Людина повинна навчитися відрізняти основне від другорядного. Іноді витрачаємо на це роки, не бачачи перед собою мети. Часто «знаходимо щастя» у матеріальних речах, відкидаючи або нехтуючи духовними. Справжнє щастя там, де тиша, і тоді легко молитися. «Справжня молитва – це діалог, а не монолог», – каже отець Володимир. Кожен наставник повинен усвідомити, що його праця є цінною і принесе добрі плоди. Зокрема, допомагати молоді знайти себе у житті.

Деякі люди зараз озлоблені через відчай, депресію, через гріхи, їх дратує все, що відбувається навколо. Це трагічно. Адже ми всі (і священники) маємо однакову людську природу. Ми покликані до щастя. Панотці борються з недугою гріха благодаттю Божою і допомагають зцілитися іншим.

Церква є лікарнею нашої душі. Тобто найперше маємо усвідомити свою гріховність. Людина йде в лікарню, коли щось болить або турбує. Там приймають пацієнтів індивідуально – необхідне живе спілкування (про не дуже можна і в інтернеті поглянути). Так само і в церкві: йдемо до Спасителя, щоб отримати лікування – благодать і силу.

Сучасні молоді люди, особливо вчителі, лікарі, священники, дуже втомлюються від спілкування. Господь зціляє їх через таїнства, посилає силу і Свою благодать. Апостол Павло каже: через те багато хто хворіє і помирає, що недостойно причащаються (1 Кор., 11:29–30).

Бог обирає Собі людей різних, як і апостолів: тихих, спокійних, жвавих, працюючих, старших, молодих... «У Господніх очах ми завжди є „оригіналом“, хоч часто живемо „копіями“», – зазначив душпастир. Копіюємо чийсь життя, аби отримати собі вигоду. Священник, духівник навчає, як відділити оригінальне від другорядного, справжнє від

підробленого. Щасливі по-справжньому ми тоді, коли усвідомлюємо, що джерело цього щастя – Господь.

Спілкування в онлайн панотець вважає тимчасовим. Цінним є живе спілкування, при якому бачимо емоції, спілкуємося з Христом. Отець Володимир навів приклад футбольного матчу: краще вболівати на стадіоні, ніж по телевізору.

Приємно, що люди зараз приходять до церкви сім'ями, моляться разом. «Центром, що їх об'єднує, є Христос», – пояснює панотець. Діти, за прикладом дорослих, разом сповідаються і причащаються, навчаються в недільній школі, живуть із Богом.

Священників обирає Сам Господь, і Він визначає, яким повинен бути справжній пастир.

На завершення навчального року із ректором духовного вишу отцем Володимиром Вакіним спілкувалась журналістка Вікторія Олещенко.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЧЕРНЕЦТВО

НОВОСТАВ: НАСТОЯТЕЛЬ ХРАМУ –
МОНАХ-ВЕЛИКОСХИМНИК

Декан монастирів і намісник чоловічої обителі Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин на Ківереччині архимандрит Константин (Марченко) із братією звершив чернечий постриг протоієрея Віктора Павленка, настоятеля громади Різдва Пресвятої Богородиці у селі Новостав Горохівського деканату, у велику схиму.

Як повідомив о. Константин, із благословіння керуючого епархією митрополита Михаїла також служили намісник Братської чоловічої Хрестовоздвиженської обителі ігумен Никодим (Смілій) та духовенство Горохівського благочиння. Чин постригу відбувся 18 червня в помешканні панотця.

Настоятель, якому у вересні сповниться 30 років пастирського служіння, хворіє на цукровий діабет. Перед

Пасхою йому стало гірше і відтоді він перебуває вдома. Тож волею Господа вирішив стати ченцем. Новопостриженого тепер зовуть Іов. Отець Константин привітав схимника, дав йому настанови про монаший шлях.

Велика схима – найдосконаліший ступінь чернецтва. Після засвідчення твердості наміру постриженого одягають у схимницький одяг: хітон, підрясник, рясу, пояс, мантію. Голова покривається куколем (гострокінцевим каптуром), а поверх мантії одягають аналав (плат, який має виріз для голови й покриває груди, спину та плечі). Загалом «схима» означає з грецької «образ» (σχήμα).

Парафія в Новоставі разом із настоятелем торік возз'єдналась із Православною церквою України.

Оксана КАРНКОВСЬКА

НОВЕ В ДІЯЛЬНОСТІ МОНАСТИРЯ –
ВИПІЧКА ХЛІБА

Жіночий монастир Святителя Василя Великого у своїй невеличкій пекарні крім профоро розпочав випікати хліб на заквасці. Про його смак та

аромат тепло відгукуються молільники обителі та місцеві жителі, які із задоволенням його купують.

Хліб випікається в асортименті (цілнозерновий, житній, пшенично-житній) тричі на тиждень – у суботу, середі й неділю – і реалізується в крамницях монастиря: «Аліфія» та безпосередньо в обителі на другому поверсі біля домового храму Св. Катерини в ці ж дні.

Як розповіла намісниця ігуменя Анастасія (Заруденець), ідея випікати хліб виникла під час карантину. Монахині почали займатися випічкою, адже то було зручніше й дешевше в карантинних умовах. Черниці також пригощали своїми ви-

бами молільників, які допомагали монастирю. І ті не лише добре відгукувалися про виріб, а й запропонували випікати хліб для продажу.

Займається цією справою монахиня Параскева (Грімани), яка вивчила тонкощі приготування хлібобулочних виробів.

Свято-Василівський жіночий монастир розміщено на території кафедрального Свято-Троїцького собору: м. Луцьк, просп. Волі, 2 (вхід – за собором). Детальна інформація – на його сторінці у фейсбуці: facebook.com/profile.php?id=100030558729184.

**Монахиня Христина (ФРАНКІВ),
Ольга ВЕРЕМЧУК**

ПЕРЕДРҀКИ

СВЯТКУВАННЯ БЕЗ СВЯТИНИ

Закладений 1910 року в пам'ять полеглих козаків на полі Берестецької битви, Троїцький собор у центрі невеликого волинського Берестечка є не лише окрасою і гордістю міста, а й одним із найбільших православних храмів України. Доля цієї святині безперечно може стати сюжетом не одного історичного роману, адже пережила вона і вогонь Першої світової, і тиск з боку польської влади часів Другої Речі Посполитої, і закриття радянськими уповноваженими, і важкі часи уже після здобуття Україною незалежності...

Щороку на святкування річниці битви під Берестечком у Георгіївський монастир на Козацьких могилах, що у Пляшеві Рівненської області, збирається багато людей із сусідніх сіл та містечок, прибуває високе духовенство. Цьогоріч, після літургії та панахиди, яку очолив Блаженніший митрополит Київський і всієї України Епіфаній, до настоятеля Троїцького собору в Берестечку протоієрея Миколи Качмара підійшов продюсер і режисер відеостудії імені Івана Миколайчука у Львові, член Національної спілки театральних діячів та Спілки дизайнерів України Євген Козак. Іменитий режисер, автор історичного фільму «Берестечко» цікавився у священника, чому щороку врочистості з нагоди битви під Берестечком оминають святиню, яка збудована в пам'ять про полеглих козаків, – Троїцький собор у центрі міста.

Відповіді на це запитання отець Микола зголосився і для нас – щоправда, не словами, а запросивши у сам храм на екскурсію. Зовні будівля та фасад собору справді вражають: його архітектурні форми дуже близькі до Володимирського собору в Києві, за зразком якого й будувалася святиня. Загальна висота

центрального купола зовні – 58 метрів, створюють відчуття гармонії вкриті мідною бляхою бані та вкриті сусальним золотом хрести. Такий вигляд собор має з 2001 року – коли після відвідин Берестечка Президентом на його реконструкцію виділили 20 мільйонів гривень. Та отець Микола мовить, що за таку значну суму в той час можна було зробити набагато більше... Священник також розповідає, що опис виконаних робіт у документах не збігається з реальним станом речей: вочевидь, частина виділеної суми десь «загубилася» по дорозі до відновлення собору...

При вході у собор обіч однієї зі стін – створена священником фотогалерея історії святині. Отець Микола, показуючи кожен зі світлин, розповідає, що перший камінь у будівництво Троїцького собору Берестечка був закладений 1910 року архієпископом Волинським Антонієм (Храповицьким). Місцевий православний люд довго виношував наміри спорудити храм на честь полеглих козаків та селян під час битви під Берестечком 1651 року, адже у місті ще з XVII століття діяв збудований поляками костел Святої Трійці, на одній зі стін якого, за переказами, була намальована сцена перемоги польської армії над козацьким військом під Берестечком.

Першим настоятелем громади у 1910 році став протоієрей Іоан Никольський. На будівництві собору працювали всі жителі міста, але швидко здійснитися їхньому бажанню не вдалось, адже у 1914 році розпочалася Перша світова війна, під час воєнних операцій розібрали колони і пілони собору, його східну стіну пошкодив снаряд, тому будівництво призупинили на десятиліття. За задумом архітектора Володимира Николаєва, собор мав складатися з трьох частин: Підземного

(Зимового), Основного та Верхнього храмів. Проте після того як Волинь за Ризьким договором увійшла до складу Польщі, місцева адміністрація дозволила жителям міста спорудити лише Підземний та Основний храми, оскільки стало зрозуміло, що коли почнеться зведення Верхнього, Троїцький собор стане вищим за костел, а цього тодішня польська влада аж ніяк не могла допустити.

Отець Микола розповідає, що у 1927 році освятили Підземний храм під склепінням головної церкви, а у 1930-х роках польська влада запропонувала православній громаді перебудувати дахом ще недобудовані стіни собору. Тому до 1938 року незавершений собор був перекритий куполом на рівні зведених на той час стін.

За радянських часів, за поширеною на той час «традицією», храмові приміщення використовувалося як склад, аж поки на початку 1990-х жителі міста не домоглися відкриття собору. У приміщенні тоді провели косметичний ремонт, а художник Микола Кліцук виконав розписи купола. А через кілька років громада вирішила, що власними силами довершить задум побудови собору за планом 1910 року.

Зовнішній фасад собору завершили на початку 2000-х, багато допомогли тоді громаді політики та меценати. Та на цьому, на жаль, процес будівництва храму призупинився. Отець Микола Качмар, який служить у Берестечку лише другий рік, розповідає, що коли прийшов на парафію, знайшов у підвалі закинутий хрест, коли ж поцікавився його походженням, дізнався, що він увінчував купол собору з 1932 по 2000 роки. Нині ж цей хрест як пам'ятку історії своєї святині парафіяни встановили навпроти входу в собор.

Богослужіння відбуваються вже багато років лише в лівому приділі, оскільки центральний храм ще потребує значної реконструкції. Священник розповідає, що зараз силами громади оновлюють віконні рами, стіни собору тинкують і фарбують у білий колір, аби мати змогу хоч без внутрішніх розписів, але в завершеному храмі проводити богослужіння. У планах громади – відновити і нижній храм.

«Мені хочеться, щоб про наш собор, який, до речі, один із найбільших в Україні, говорили на загальнодержавному рівні, – додає отець Микола Качмар. – Це не лише скарб для жителів Берестечка, цей храм унікальний, він має неодмінно стати нашим національним надбанням, місцем, яке б отримало належну увагу від українського суспільства і громадськості».

Прикро, що голос священника та громади поки ніхто не чує, і Берестечко з його непереписною історією, неповторним колоритом та величним Троїцьким собором залишається осторонь щорічних святкувань річниці битви 1651 року. Ще більше прикро, що колись стараннями радянської влади від Берестечка штучно відділили аж до іншої області сусідню (всього три кілометри) Пляшеву, аби стерти з народної пам'яті щорічні багатолюдні проці з ближніх сіл на поле Берестецької битви. Та жителі міста вірять: у 2021-му, з нагоди 370-ї річниці битви святкування пройдуть і в їхньому Троїцькому соборі, і в монастирі на Козацьких могилах – як свідчення того, що Берестечко і Пляшева нероздільні, у них спільна пам'ять та історія.

**Роман НОВОСАД
day.kyiv.ua**

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

9 серпня
День освяти храму: 25 років тому, 1995-го, – Великомученика і цілителя Пантелеймона у Волинській обласній лікарні.

12 серпня
День народження: 20 років тому, 2000-го, – священник Володимир Господин, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Крупа Луцького райдеку.

13 серпня
День освяти храму: 20 років тому, 2000-го, – церква Преображення Господнього в Луцьку.

15 серпня
День заснування храму: 15 років тому, 2005-го, – церква Апостола Іоана Богослова в с. Озерне Ковельського дек.

19 серпня
День висвяти: 25 років тому, 1995-го, – протодиякон Ярослав Місюк, клірик кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку.

21 серпня
День заснування храму: 120 років тому, 1900-го, – церква Успіння Пресвятої Богородиці в с. Скригове Горохівського дек.

27 серпня
День висвяти: 20 років тому, 2000-го, – священник Валерій Чернюк, настоятель парафії Апостола Андрія Первозваного в с. Дерно Ківерецького дек.

1 вересня
День народження: 40 років тому, 1980-го, – монахиня Галина (Стець), насельниця монастиря Покрови Пресвятої Богородиці в с.Тростянець Ківерецького дек.

6 вересня
День народження: 35 років тому, 1985-го, – священник Василь Старевич, настоятель парафії

Різдва Пресвятої Богородиці в с. Мощена, Успіння Пресвятої Богородиці в с. Красноволя та Великомучениці Варвари в с. Черкаси Ковельського дек.

9 вересня
День освяти храму: 15 років тому, 2005-го, – церква Апостола Іоана Богослова в с. Невір Любешівського дек.

17 вересня
День висвяти: 20 років тому, 2000-го, – священник Роман Микитюк, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Лаврів Луцького райдеку.

День народження: 45 років тому, 1975-го, – священник Андрій Ротченков, настоятель парафії Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії в Луцьку.

18 вересня
День освяти храму: 15 років тому, 2005-го, – церква Покрови Пресвятої Богородиці в с. Поворськ Ковельського дек.

20 вересня
День народження: 55 років тому, 1965-го, – протоієрей Роман Бодак, ратнівський декан, настоятель парафії Пророка Іллі в Ратному, Архістратиґа Михаїла в с. Замшани Ратнівського дек.

21 вересня
День заснування храму: 205 років тому, 1815-го (точні число й місяць невідомі), – церква Різдва Пресвятої Богородиці в с. Кричевичі Ковельського дек.; 25 років тому, 1995-го (точні число й місяць невідомі), – церква Різдва Пресвятої Богородиці в с. Мощена цього ж благочиння.

День освяти храму: 235 років тому, 1785-го, – церква Різдва Пресвятої Богородиці в с. Воротнів Луцького райдеку. (точні число й місяць невідомі); 20 років тому, 2000-го – церква Різдва Пресвятої Богородиці в с. Полонка цього ж благочиння.

24 вересня
День народження: 35 років тому, 1985-го, – ієромонах Арсеній (Качан), скарбник Замкового монастиря Архангелів у Луцьку;
30 років тому, 1990-го, – ієромонах Феодосій (Воробей), скарбник монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек.

25 вересня
День заснування храму: 20 років тому, 2000-го, – церква Апостола і євангеліста Іоана Богослова в с. Невір Любешівського дек.

26 вересня
День визначної події: 15 років тому, 2005-го, – підписання першої угоди про співпрацю між Управлінням єпархії і світським навчальним закладом.

27 вересня
День освяти храму: 400 років тому, 1620-го (точні число й місяць невідомі), – церква Воздвиження хреста Господнього в Луцьку.

День висвяти: 10 років тому, 2010-го, – протоієрей Валерій Владика, настоятель парафії Апостола і євангеліста Іоана Богослова в с. Сьомаки Луцького райдеку.

29 вересня
День народження: 40 років тому, 1980-го, – священник Євген Рудь, настоятель парафії Архістратиґа Михаїла в с. Мирне Горохівського дек.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, бо-голюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на мноїї і благії літа!
Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилку чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також у календарному розділі сайту pravoslaviavolyni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

ПАЛОМНИЦТВА

16 серпня – до Зарваниці. Виїзд о 6.00. Повернення – о 22.00. Пожертва 350 грн.

23 серпня – до Маняви: скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Виїзд – 22 серпня о 23.30. Повернення – 23 серпня о 23.30. Пожертва 600 грн.

24 серпня – до святинь Рівенщини з нагоди відпустового свята у храмі Острозької академії на честь Преподобного Федора Острозького: крім цього храму, монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Пожертва 250 грн.

28 серпня – на нічну Літургію в жіночий монастир Покрови Пресвятої Богородиці в с. Тростянець Ківерецького деканату. Виїзд 27 серпня о 23.00. Повернення 28 серпня – о 04.00. Пожертва 100 грн.

30 серпня – до святинь Володимира-Волинського: собор і монастир Різдва Христового – Юрківська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Пожертва 200 грн.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі. Виїзд на всі богомілля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (050) 812-09-79.

ОФІЦІЙНО

Протоієрея Андрія Мовчанюка призначено головою пенітенціарної служби Управління єпархії та капеланом Луцького слідчого ізолятора № 177 (указ № 14 від 17 березня 2020 р.).

Протоієрея Степана Деленіва призначено духівником Свято-Іоанобогословського округу Луцького райдеканату (№ 16 від 16 червня).

Протоієрея Олександра Добровольського призначено капеланом Ковельського об'єднаного військового комісаріату (№ 18 від 9 липня).

БЛАГОДІЙНІСТЬ

РОЖИЩАНСЬКА ГРОМАДА ДОЛУЧИЛАСЯ ДО БЛАГОДІЙНОГО ПРОЄКТУ

Недільна школа храму Різдва Пресвятої Богородиці в цьому райцентрі взяла участь у проєкті «Особливі таланти особливих дітей».

Задум полягає у розробці занять із театрального та образотворчого мистецтва, хореографії, вокалу й залученні до них дітей із особливими потребами.

Як розповіла вчитель недільної школи Наталія Марценюк, до справи будуть залучати місцевих активістів. Під час занять не лише розвиватимуть творчі здібності, але й навчатимуть взаємодопомоги і спілкування із дітьми, які мають особливі освітні потреби.

Реалізація проєкту відбувається за підтримки благодійної організації «Львівська освітня фундація».

Ольга ВЕРЕМЧУК

ОГОЛОШЕННЯ

ВСТУПНА КАМПАНІЯ У ВПБА

У Волинській православної богословської академії стартував набір студентів. Про це повідомив сайт vpba.edu.ua.

Духовна школа пропонує навчання за спеціальністю 041 «Богослов'я» (бакалавр та магістр), а також вступ до коледжу на богословське чи регентське відділення ВПБА для отримання диплома регента церковного хору та додатково вчителя основ християнської етики й катехети.

З **1 серпня** триває реєстрація електронних кабінетів вступників. Абітурієнтові необхідно зареєструвати особистий електронний кабінет (він працюватиме на час вступної кампанії). Для реєстрації вступ-

ник повинен мати власну електронну адресу (вона стане логіном) та створити пароль для входу в кабінет. Посилання для реєстрації: <http://ez.osvitavsim.org.ua>.

13 серпня в особистому кабінеті вступника з'явиться можливість подати електронну заяву на вступ до ВПБА. Термін подачі заявок – до **20 серпня**. В електронній заяві вступник має вказати: номер, пін-код та рік отримання сертифіката ЗНО. Цього року абітурієнти вперше мають право подавати сертифікати ЗНО за різні роки: 2018, 2019 та 2020 з усіх предметів і за 2017-й – з усіх, окрім іноземних мов. Сертифікати різних років можна комбінувати; серію та номер

документа про повну загальну середню освіту; середній бал додатка до шкільного атестата.

Абітурієнти можуть подати й паперову заяву та документи на вступ безпосередньо в академії.

21-22 серпня – вступні іспити. Необхідно прибути до академії 21 серпня на 09:00 для складання творчого заліку з основ богослов'я.

27 серпня будуть оприлюднені рейтингові списки рекомендованих до зарахування, а **31 серпня** відбудеться зарахування на навчання.

За детальнішою інформацією можна звернутися за телефоном +38 (0332) 72-32-12.

ВОЛИНСЬКА ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ

ВАЖЛИВІ ДАТИ
для абітурієнта

01-12 СЕРПНЯ	13-20 СЕРПНЯ	21-22 СЕРПНЯ	27 СЕРПНЯ	31 СЕРПНЯ
Реєстрація електронних кабінетів	Подача заяв та документів	Вступні іспити	Оприлюднення рейтингових списків	Зарахування на навчання

Деталі: тел. (0332) 72 32 12 | web: www.vpba.edu.ua | e-mail: info@vpba.org

Вступна кампанія 2020

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ	ЧИТАЙТЕ	ДИВІТЬСЯ	СЛУХАЙТЕ	ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.	Передача «Духовна абетка»: субота, 20.30; повтор у неділю о 16 год., середу – о 7 год. «12 канал»	Передача «Благо»: неділя, 7.30, субота, 20.30; повтор у неділю «Сім'я і дім» (102,4 МГц).	Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.	

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПРАТ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27), Тел. (0332) 710-301. Зам. №609 Наклад 1350 пр. Передплатний індекс 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Микола ВОЛОШИН (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) infosluzhba@ukr.net
Сайт – pravoslaviavolyni.org.ua
info@pravoslaviavolyni.org.ua

Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – пресекретар протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68 Pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіяльні відомості». Hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kjuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Уповноважений єпархії у справах сім'ї – протоієрей Василь КЛОЧАК. Моб. (066) 571-75-27, (097) 180-20-43

ЦЕРКВА І НАУКА

ВЛАДИКА МИХАІЛ – ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР ЛНТУ

Вчена рада Луцького національного технічного університету присвоїла митрополитові Луцькому і Волинському Михаїлові звання почесного доктора (Doctor honoris causa).

Рішення ухвалили 26 червня під час планового засідання вченої ради таємним голосуванням. За словами ректора Петра Савчука, колектив ЛНТУ дуже відповідально ставиться до цього питання, «адже почесний доктор – це найбільша вершина, яку ми можемо надати», – йдеться на сайті вишу. «Це дійсно морально дуже важливий аспект. У нас є і будуть, серед числа почесних докто-

рів, найбільш достойні, які підсилюють позиції університету та освіти і науки України в цілому. Він багато зробив для країни, був серед тих людей, які зароджували незалежну Православну церкву України, хоча це було важко і ризиковано. Це один із небагатьох людей, який потрапляє в історію, і це те, що реально допомогло нам безповоротно утвердитися як незалежна країна. Він завжди допомагав і здійснював певний покров над нашим університетом, тому, присвоївши почесне звання, ми зробимо дуже важливу річ не лише для митрополита, але й для універ-

ситету в цілому», – наголосив ректор ЛНТУ.

2 липня відбулася інавгурація митрополита Михаїла як почесного доктора. Церемонію провів ректор після подячного молебню в кафедральному соборі Святої Трійці з нагоди 54-річчя цього вузу. Керуючому епархією вручили атестат і вдягнули професорську мантию.

Високопреосвященний подякував за довіру, адже це, в першу чергу, велика відповідальність, побажав процвітання і церкві, й університету. Це дві потужні складові нашого міста, зазначає архієрей. Один політик ко-

лись сказав, що війни виграють не військовослужбовці, а вчителі та священнослужителі. Бо саме ми формуємо людську свідомість, що пізніше формує правила, за якими живе народ. Тож це наша відповідальність, у яких умовах ми будемо жити на своїй землі, звертаючись до учасників дійства, сказав митрополит.

У відправі та інавгурації також взяли участь: декан собору протоієрей Микола Нецькар, інше духовенство, адміністрація та викладачі ЛНТУ, інші віряни.

Оксана КАРНКОВСЬКА, Ольга ВЕРЕМЧУК

ЧЕРНЕЦТВО

ЧОМУ ЙДУТЬ У МОНАСТИР?

Запитати монаха «Чому ти пішов у монастир?» це все одно, що запитати в поета – «Чому ти пишеш вірші?» або у футболіста – «Чому ти граєш у футбол?». Як пояснить футболіст пересічній людині, що він більшу частину свого життя проводить у спортзалі замість того, щоб бути вдома з дітьми, що не їсть те, що йому хочеться... Або як пояснить поет, що вірші для нього – не просто красива «писанина», а це він сам. Запитання складне, але спробую вам, дорогий читачу, дати відповідь.

Перш ніж поговорити про причини приходу в монашество, думаю, доречно вказати, звідки взагалі воно виникло. Коріння цього потужного і багатоплідного дерева сягає часів Старого Завіту. Тоді були люди, яких називали назорейми (від євр. «незир» – відділений, посвячений), вони і є родоначальниками монашества. Правда, на відміну від новозавітних ченців, давали обітницю не на все життя, а тільки на певний період, після чого ставали звичайними людьми.

Обітниця назорейства містила ряд аскетичних приписів, в основі яких було щире прагнення посвятити себе Богу, і включала усамітнене життя, довгі молитви, утримання від певних напоїв та їжі й тому подібне. Назорейми були пророк Ілля, суддя Самсон, пророк і хреститель Господній Іоан.

У часи ж Нового Завіту тон монашества задав Ісус Христос Своїм прикладом та вченням. Він навіть конкретні причини все залишити і бути досконалими: «Коли хочеш бути досконалим, піди продай добро твоє і роздай убогим; і матимеш скарб на небесах; і приходи та йди слідом за Мною» (Мф. 19:21); «Не любіть світу, ні того, що в світі...» (1Ів. 2:15).

Справді, людина, яка хоче піти в монастир, повинна відмовитися від батьків, дітей, бізнесу, грошей, подорожей, тусовок, комфорту. Іншими словами, вона свідомо відмовляється від «нормального життя».

У монахи йдуть не тому, що цураються шлюбу чи спільноти мирських людей, але вибирають стиль життя, який найбільш зручний для того, щоб усеціло посвятити себе служінню Богові.

Кожен із нас, хоча б один раз, задумався над тим, що зробив у своєму житті важливого і потрібного для вічності? Час проходить, і оглядаючись, думаєш – на що я витратив свої роки? Кар'єра, успіх, гроші, жінка, чоловік, діти... А що я відклав на свою «ощадну книжку» в «небесний банк»? Кожен із нас щось та й відкладає в міру своїх сил: дав місце старшому, не відповів злом на зло, зробив жертву на храм, виховав гідних дітей, доглянув у старості батьків... – це все і є наші «депозити».

Але інколи людина бажає більше: віддати не кілька гривень на храм, а саму себе. Тому і йдуть у монастир такі люди, бо там є всі умови, щоб найглибше і найповніше виконати заповіді Божі, не відволікатися на сім'ю чи бізнес, без відмовок, що, мовляв, немає часу на молитву, немає умов для посту, немає можливості бути меншим, бо потрібно будувати кар'єру... Монахи від цього всього звільнені. І в цьому вони вільні. І попри це все, монахи – радісні!

Якщо людина не знайшла тут, у монашестві, радості, – як би вона не просила, які причини б вона не називала, – її не пострижуть. Ти маєш любити те, що робиш, і якщо хтось прийшов у монастир через розбите кохання або через те, що немає де жити, або через безліч інших причин, а не з любові до Бога, – така людина через рік-два просто відпаде. Вона не прижи-

веться. Церква це знає, і тому передбачила період, коли ти можеш прийти в обитель, перевірити, чи це твоє, і якщо не відчуваєш, що «ось це те, що я шукаю», – тебе не приймуть у монашество.

Розкажу історію, яка трапилася з одним святим. Він кілька десятиліть жив у пустелі, вчував дуже скудну їжу, все його життя було молитвою... І ось йому стало цікаво, як Господь, а не він, оцінює його подвиг. Чи він досягнув уже чогось? Чи він наблизився своїми подвигами до міри інших святих? І Господь дав йому відповідь. Знаєте яку? Він переніс святого в одне місто до... шевця. І сказав: «Твій рівень такий, як цієї людини». Знаєте, що робив той швець? Він лагодив взуття і думав: «Який я жалюгідний!.. Ось там у пустелі святі подвизаються, щоб у вічності бути з Богом, а я змушений гроші заробляти для дітей, і сидіти тут, і просити Бога хіба що про помилування. Жалюгідна я людина...»

Хочу Вам, дорогий читачу, сказати цією історією одну річ: у кожного своя стежина до Бога. І не стежина тебе спасе, а те, як ти по ній ідеш. Можна почати іти крутою стежкою, яка заведе тебе на самісіньку гору, але можна і впасти з неї в непрохідну прірву. А можна обрати полого стежку з перевалами, і чи не приведе вона на саму гору, але якщо впадеш – то недалеко.

Кожний обирає свій шлях... Монашество – шлях прекрасний і неймовірно важкий одночасно. Якби люди знали, що приготував Господь тим, хто йде в монастир, – усі б туди пішли, але якби люди знали, як там важко, – ніхто б не пішов. Сам Господь сказав про це: «Хто може вмістити, нехай вмістить» (Мф. 19:12).

**Христина (ФРАНКІВ),
насельниця луцького жіночого
монастиря Василя Великого**

